

KommunstyrelsenVattenfall genom
sangalovstafjarden@sweco.se**Yttrande - Samråd avseende planerad kraftledning mellan Sånga och skarvpunkt Lövstafjärden**

Dnr KS21/225

Ekerö kommun är i huvudsak positiva till åtgärden avseende ny 130 kV kraftledning mellan Sånga i Ekerö kommun och skarvpunkt Lövstafjärden i Stockholms kommun. Det är positivt med ökad kapacitet i elnätet utifrån att det är en bristvara i regionen och på Mälardalen. Ekerö är i en expansiv fas, det byggs bostäder och etableras verksamheter och med det ett ökat behov av el. Det får dock inte bli konkurrens med kommunens planerade infrastruktur i form av detaljplaner eller annan planerad exploatering av kommunens mark. Föreslagen ledning ligger delvis i område som i översiktsplan är utpekad som Förtätning av befintlig bebyggelse före 2030. Ny kraftledning bör placeras så att den inte påverkar den utvecklingsmöjligheten.

Natur- och kulturvården

Ekerö kommun vill belysa att inom området för det planerade arbetet finns både kulturmiljö och naturmiljö som bör bevaras och skyddas för vidare exploatering. Området kring Sånga har höga kulturhistoriska värden. Ny kraftledning bör placeras så att den inte påverkar de kulturhistoriska värdena negativt. För att detta ska klaras i området nära Sånga förordas att kraftledningen ledningsavsnitt 1 grävs ned.

Föreslagen ledning ligger i stora delar i område som är utpekad i översiktsplan som kulturmiljövård värdekärna samt inom riksintresse för kulturmiljövård. Ekerö kommun kan konstatera att kraftledningen föreslås ges en sträckning genom områdesbestämmelserna för Sånga kyrka (OB08) laga kraftvunnen 2006-07-27. På sidan 31 i samrådsunderlaget anges att ett skyddsavstånd om 30-40 meter, från kraftledningen, bör tillämpas för ny bostadsbebyggelse.

I kommunen finns två områden där det råder landskapsbildskydd. Det är dels området kring Ekerö kyrka samt området kring Sånga kyrka. Oaktat om det finns områdesbestämmelser eller detaljplan inom dessa två områden krävs att Länsstyrelsen meddela tillstånd för byggnation inom landskapsbildskyddet. Gäller såväl Attefallsbyggnader som bygglovspliktiga åtgärder, men även markförändringar, ledningar, trädfällning etc.

Inom det planerade området finns ett flertal skyddsvärda naturmiljöer och naturobjekt, bland annat ett mindre naturskyddsområde öster om Sockarby. Skogen vid Färjstaden har ett stort värde för rekreation och är hemvist för många värdefulla arter, delar av skogen är utpekad nyckelbiotop och andra delar är utpekade naturvärdesobjekt med god potential att utvecklas till nyckelbiotoper. All kalavverkning i området bör därför undvikas och befintliga ledningsgator bör användas, ledningsavsnitt 3, alternativ 3A förordas. Om anläggande i en ny ledningssträckning, alternativ 3B eller 3C, ska utredningar tas fram som visar på hur miljökonsekvenserna till följd av detta kan minimeras och vid behov kompenseras.

Ekerö kommun kan konstatera att redovisad sträckning av kraftledningen berör strandskyddat område invid Igelviken, Svartsjöviken, eventuellt Hilleshögviken samt intill Lövstafjärden. Kommunen anser att åtgärden i form av ny kraftledning såväl på land som i vatten kräver dispens från strandskyddet. För samtliga sträckor där ledningsdragningen berör strandskyddat område inom kommunen, ska dispensansökan avseende strandskydd tillsändas Ekerö kommuns Byggnadsnämnd.

Ekerö kommun har ett rikt fågelliv. I området finns stora fåglar såsom exempelvis havsörn, häger och svan. Artskyddsförordningens regler ska säkra de fridlysta arternas överlevnad och det är förbjudet att skada de skyddade arterna. Alla vilda fåglar är skyddade i fågeldirektivet, men inte alla individer, en bedömning av hur arten i området påverkas behöver göras. En ledningsdragnings med luftledning utmed Svartsjöviken (1A) är av denna anledning inte lämplig och bör därför grävas ned.

Magnetiska fält

Ekerö kommuns generella synpunkt för utbyggnad och ombyggnad av kraftledningen är att den ska lokaliseras och byggas så att inga människor riskerar att utsättas för elektriska och magnetiska fält som kan orsaka olägenhet för deras hälsa. I detta ska hänsyn även tas till kommande utveckling i kommunen. Utifrån underlaget bedömer Ekerö kommun att ledningsalternativen för Sånga 1A och 1C minskar risken för exponeringen av magnetiska fält inom det befintliga samhället Sånga-Sundby vilket ses som positivt.

Ekerö kommun vill även lyfta fram att enbart åsynen av en kraftledning i närheten av en bostad kan upplevas så störande att det kan orsaka både fysisk och psykisk ohälsa. Detta skulle kunna bedömas som olägenhet för människors hälsa i enlighet med miljöbalken därför bör strävan vara att välja en dragnings av kraftledningen eller teknisk lösning som till största möjliga mån undviker risken att kraftledningen ska upplevas ligga i närheten av bostaden. Kommunen förordar även ur denna aspekt att kraftledningen, ledningsavsnitt 1, grävs ned.

Medianvärdet för bostäder och förskolor i större städer är cirka 0,1 μT (mikrottesla). I mindre städer och på landsbygden är värdena ungefär hälften. Man beräknar att cirka 0,5 procent av bostadsbeståndet har ett magnetfält över 0,2 μT på grund av närhet till elektriska ledningar av olika typer. Detta enligt 'Myndigheternas försiktighetsprincip om lågfrekventa elektriska och magnetiska fält - en vägledning för beslutsfattare'. Där rekommenderas att om åtgärder, som generellt minskar exponering, kan vidtas till rimliga kostnader och konsekvenser i övrigt

bör man sträva efter att reducera fält som avviker starkt från vad som anses normalt i aktuell miljö. När det gäller nya elanläggningar och byggnader bör man redan vid planeringen sträva efter att utforma och placera dessa så att exponeringen begränsas.

Arbetsmiljöverket, Boverket, Elsäkerhetsverket, Socialstyrelsen och Strålsäkerhetsmyndigheten har gemensamt gett ut skriften Magnetfält och hälsorisker där man bland annat rekommenderar att begränsa fält som starkt avviker från vad som kan anses normalt i hem, skolor, förskolor respektive aktuella arbetsmiljöer.

Potentiellt förorenade områden

Ekerö kommun vill även påpeka att inom det planerade området finns det ett flertal punkter och områden som är potentiellt förorenade och är med i EBH-stödet, Efterbehandlingsstödet är Länsstyrelsens kartläggning av förorenade områden i landet. Inom potentiellt och konstaterade förorenade områden får man ej gräva eller exploatera marken innan man säkerställer bilden av föroreningsituationen.

För att få gräva i potentiellt förorenad mark måste miljöenheten kontaktas och eventuellt göra en anmälan till miljönämnden enligt 28 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. Kända verksamheter med risk för förorening:

- Området kring Sundby: Viggeby 1:1 - mellanlagring och sorteringsstation avfall
- Området kring Svartsjö: Svartsjö 1:2 – Deponi, Svartsjö 1:3 - fd handelsträdgård

Vattenverksamhet

Gällande vattenverksamheten i och med nedläggning av kabel vill Ekerö kommun belysa eventuella föroreningar inom vattenområdet och vill säkerställa att man anpassar säkerhetsåtgärder för att undvika spridning av dessa. Det som bör tas i beaktande gällande vattenverksamheten är risken för grumling vid upptagning och nedläggning av kabeln. Där bör man i största möjliga mån minska risken för grumling av sediment inom området. Ekerö kommun önskar förtydligande kring om man planerar att tynga ner kablarna med en konsekvensanalys av hur arbetet med att minska negativ påverkan på omliggande ekosystem och biota planeras.

För Ekerö kommun

Adam Reuterskiöld

Kommunstyrelsens ordförande